

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2003/22 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2010/53

Karar Günü:16.12.2010

R.G. Tarih-Sayı:31.12.2010-27802

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- 7.5.2010 günlü, 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadan, Mahkeme'nin çalışıp çalışmayacağına ilişkin ön meselenin incelenmesi sonucunda; Mahkeme'nin çalışmasına bir engel bulunmadığına, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Celal Mümtaz AKINCI'nın, gerekçesi 2010/68 esas sayılı dosyada belirtilen karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,16.12.2010 gününde karar verildi.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2002 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2002 yılı gelirlerinin 1.315.501.482.453 lira, giderlerinin 704.928.117.540 lira, 2003 yılına devreden nakit mevcudunun 610.573.364.913 lira olduğu, gelir toplamı ile gider ve nakit devir rakamlarının toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi gelirleri 967.339.595.065 lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 353.839.287 lirası 2001 yılından devreden nakit mevcudu, 27.145.539.745 lirası 2003 yılına devreden borçlar, 5.747.200.000 lirası il örgütlerinden aktarılan gelirler, 16.647.000.000 lirası bağış gelirleri, 1.621.000.000 lirası aidat gelirleri, 8.822.950.000 lirası yayın satış gelirleri, 37.576.306.033 lirası faiz ve repo gelirleri ve 869.425.760.000 lirası hazine yardımından oluşmaktadır.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti'nin il örgütleri gelirleri 348.161.887.388 lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 10.087.642.784 lirası 2001 yılından devreden nakit mevcudu, 166.137.981.085 lirası bağış gelirleri, 123.308.250.000 lirası aidat gelirleri, 6.243.960.000 lirası yayın satış gelirleri, 14.916.750.000 lirası şenlik, konser, rozet, bayrak vb. satış gelirleri, 51.303.519 lirası faiz ve repo gelirleri ve 27.416.000.000 lirası genel merkez yardımından oluşmaktadır.

İl örgütlerinin kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi giderleri 381.945.294.148 lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 4.601.220.122 lirası 2001 yılından devreden borçlar, 14.638.308.573 lirası personel giderleri, 116.404.850.000 lirası seçim, tanıtım, propaganda giderleri, 9.340.833.846 lirası kira ve bina giderleri, 6.223.545.029 lirası kargo ve haberleşme giderleri, 191.037.892.620 lirası basın yayın ve ilan giderleri, 345.100.000 lirası kırtasiye giderleri, 11.937.543.958 lirası genel giderler ve 27.416.000.000 lirası teşkilatlara yapılan yardımlardan oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2003 yılına devreden nakit mevcudu 585.394.300.917 liradır.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 322.982.823.392 lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 10.402.384.998 lirası personel giderleri, 28.630.085.000 lirası seçim, tanıtım, propaganda giderleri, 156.871.949.491 lirası kira ve bina giderleri, 44.042.239.393 lirası kargo ve haberleşme giderleri, 16.995.793.640 lirası basın yayın ve ilan giderleri, 2.693.938.241 lirası kırtasiye giderleri, 55.978.232.629 lirası genel giderler ve 7.368.200.000 lirası Genel Merkez'e aktarılan tutarlardan oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 2003 yılına devreden nakit mevcudu 25.179.063.996 liradır.

İl örgütleri kesinhesap çizelgelerinin gider bölümleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 2002 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede,

Parti'nin 2002 yılında 2820 sayılı Yasa'nın 74. maddesi uyarınca değeri yüz milyon lirayı aşan 3.558.942.000 lira değerinde taşınır mal ediniminin olduğu, taşınmaz mal ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

Parti tarafından 2002 yılında edinilen, değerleri toplamı 3.558.942.000 lira olan ve çeşitli malzemelerden (bilgisayar, jeneratör, toplu mesaj atma programı vb.) oluşan taşınır malların tamamı Genel Merkez tarafından satınalma suretiyle edinilmiştir.

Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının ve eklerinin incelenmesinde, Parti'nin 2002 yılında edindiği değeri yüz milyon lirayı aşan taşınır mallarının 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- 7.5.2010 günlü, 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadan, Mahkeme'nin çalışıp çalışmayacağına ilişkin ön meselenin incelenmesi sonucunda; Mahkeme'nin çalışmasına bir engel bulunmadığına, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Celal Mümtaz AKINCI'nın, gerekçesi 2010/68 esas sayılı dosyada belirtilen karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- Parti'nin 2002 yılı kesinhesabında gösterilen 1.315.501.482.453.- lira gelir, 704.928.117.540.- lira gider ile 610.573.364.913.- lira nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna, OYBİRLİĞİYLE,

16.12.2010 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Fulya KANTARCIOĞLU
Üye	Üye	Üye
Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN	Fettah OTO
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Zehra Ayla PERKTAŞ	Recep KÖMÜRCÜ
Üye	Üye	Üye
Alparslan ALTAN	Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM
Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI

KARŞIOY YAZISI

Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının esas incelemesine geçilmesine 16.12.2010 gününde karar verilmiştir.

Parti, kesinhesap cetvellerini Anayasa Mahkemesi'ne 30.6.2003 tarihinde sunmuştur.

İlk incelemesi yapılarak esasa geçilmesine karar verilmesi için Anayasa Mahkemesi'nde 7 yıl 5 ay 16 gün beklenmiştir.

Esas Sayısı:2003/22 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2010/53

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 69/4. ve 70/4. maddelerine göre ilgili siyasî parti, gelir makbuzları ile gider belgelerini Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararının bildirilme tarihinden itibaren 5 yıldan fazla saklamak zorunda değildir.

Siyasi partilerin mali denetimi, Anayasa Mahkemesi'ne T.C. Anayasası'nın 69. maddesi ile verilen, yargısal bir görevdir. Bu nedenle, T.C. Anayasası'nın 36. maddesinde ifadesini bulan adil yargılanma ilkesinin burada da geçerli olduğunda duraksama yoktur. Evrak üzerinde yapılacak bir mali denetimin bu denli uzun sürelerle geciktirilmesi adil yargılanma ilkesi ile bağdaşmaz.

Öte yandan, Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devleti ve bunun gereği olan hukuk güvenliği ilkesi, kişilerin yasalar karşısında belirsiz sürelerle yaptırım tehdidi altında tutulmasına izin vermez.

Bir mali denetimin ilk incelemesinin, ait olduğu hesap yılından 8 yıl sonra ve partinin kesinhesap cetvellerini sunduğu tarihten yaklaşık 7 yıl sonra yapılmasının, Anayasa'nın 36. maddesindeki adil yargılanma, 2. maddesindeki hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmadığı açıktır.

Bu nedenle dosyanın işlemden kaldırılması gerekirken esas incelemeye geçilmesine karşıyım.

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz
PAKSÜT